

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ГОЛОВНЕ СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

01601, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, 10
тел./факс: (0629) 51-98-23, gnupolice@dn.npu.gov.ua
Ідентифікаційний код 40109058

ПОВІДОМЛЕННЯ про зміну раніше повідомленої підозри

місто Київ

14 лютого 2025 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 1-го відділу (розслідування злочинів учинених в умовах збройного конфлікту) управління організації розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту Головного слідчого управління Національної поліції України капітан поліції Гнасевиц Володимир Вікторович, розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 42022232090000064 від 04.04.2022 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438, ч. 1 ст. 438 КК України, у зв'язку з наявністю достатніх доказів для повідомлення про підозру особі у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись ч. 4 ст. 22, ч. 2 ст. 36, п. 6 ч. 1 ст. 40, ст. 42, ст. ст. 111-112, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Сененку Миколі Володимировичу,
16.07.1985 року народження, уродженцю
м. Макіївки, Донецької області, громадянину
України, військовослужбовцю 1 стрілецького
взводу 2 стрілецької роти 5 батальйону 109
стрілецького полку мобілізаційного резерву 1
армійського корпусу 8 загальновійськової армії
Південного військового округу ЗС РФ, який
зареєстрований за адресою: 47 квартал
«Гвардійський», Донецька область та проживає
за адресою: вул. Азовстальська, 101, кв. 7,
м. Маріуполь, Донецька область, раніше
судимому, востаннє: 25.01.2011 Жовтневим
районним судом м. Маріуполя Донецької
області за ч. 2 ст. 187 КК України із
призначенням покарання у виді позбавлення
волі строком на 8 років із конфіскацією майна,

про зміну раніше повідомленої підозри, а саме про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поведінні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, а також у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поведінні з цивільним населенням.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Сененко Микола Володимирович:**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі – РФ) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення Збройних сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

З урахуванням положень ст. ст. 43, 44 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 (далі – ДП I), військовослужбовці ЗС та інших військових формувань РФ є комбатантами та зобов'язані додержувати норм міжнародного права, застосовуваного в період збройних конфліктів.

Згідно з положеннями ст. 27 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року (далі – ЖК(IV)), особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до

своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та пікаресності НАТО/ПУ

Жінки потребують особливого захисту, зокрема, захисту від зґвалтування, примушування до проституції чи будь-якої іншої форми посягання на їхню моральність.

Відповідно до ст. 31 ЖК(IV), жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до ст. 33 ЖК(IV), пограбування забороняються. Репресалії стосовно осіб, які перебувають під захистом та їхнього майна забороняються.

Статтею 147 ЖК(IV) передбачено, що серйозними порушеннями є дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема нелюдяне поводження.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – ДП I), заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі;

е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Також ч. 1 ст. 76 Протоколу передбачено, що жінки користуються особливою повагою і їм забезпечується захист, зокрема, від зґвалтування, примусу до проституції і будь-яких інших форм непристойних посягань.

Відповідно до ст. 8(2)(а)(ii) Римського Статуту Міжнародного Кримінального Суду (далі РС МКС), нелюдське поводження є воєнним злочином.

Крім того, відповідно до ст. 8(2)(b)(xxii) РС МКС, зґвалтування, чи будь-яка інша форма сексуального насильства, яка також становить грубе порушення Женевських конвенцій, є воєнним злочином.

Збройне захоплення територій Херсонської області почалося разом із повномасштабним вторгненням РФ в Україну. Починаючи із березня 2022 року територія Херсонської області поступово почала переходити під контроль російських окупаційних військ. Внаслідок цього, окремі райони Херсонської області станом на середину березня-початок квітня 2022 року контролювалися представниками російських окупаційних військ.

Так, 13.03.2022 військовослужбовці ЗС та інших військових формувань РФ, в тому числі представники незаконних збройних формувань так званої

«ДНР», зайняли позиції на території Бериславського району Херсонської області, зокрема, заїхали на бойовій броньованій техніці до з метою взяття населеного пункту під контроль та забезпечення їх подальшого руху по території України.

За результатами досудового розслідування встановлено, що громадянин України, Сененко Микола Володимирович, 16.07.1985 р.н., будучи військовослужбовцем у складі 1 стрілецького взводу 2 стрілецької роти 5 батальйону 109 стрілецького полку мобілізаційного резерву 1 армійського корпусу 8 загальновійськової армії Південного військового округу ЗС РФ, починаючи з 24.02.2022 проходив службу та брав активну участь у військових діях проти України. Зокрема, в період часу з 13.03.2022 по 27.03.2022 на території Бериславського району Херсонської області.

Сененко М.В. відкрито носив вогнепальну зброю, формений одяг та спорядження, які приналежні військовослужбовцям ЗС РФ, тобто відповідно до ст. ст. 43, 44 ДП І був комбатантом та зобов'язаний додержуватись норм міжнародного права, застосовуваного в період збройного конфлікту.

Так, в середині березня, приблизно 18.03.2022-19.03.2022, у денний час доби (точної дати та часу в ході досудового розслідування не встановлено), Сененко М.В., перебуваючи у форменому одязі військовослужбовців ЗС РФ, будучи озброєним вогнепальною зброєю, діючи спільно, за попередньою змовою з військовослужбовцем ЗС РФ Скрипченком О.В. та іншим невстановленим військовослужбовцем ЗС РФ, з метою встановлення осіб причетних до співпраці з ЗС України для проведення перевірки цивільних осіб направився до двору домоволодіння, яке розташоване за адресою: Херсонська область, Бериславський район, . При цьому, невстановлений військовослужбовець ЗС РФ залишився біля воріт зазначеного будинку.

В цей час, на території вказаного домоволодіння у погребі переховувалися місцеві жителі, зокрема, , , , , а також , зі своїми неповнолітніми дітьми:

Зазначені місцеві жителі на момент події у складі Збройних Сил чи інших військових формувань України не перебували, жодної зброї не мали, участі у бойових діях не брали, були одягнуті у цивільний одяг, тобто були цивільними особами.

Сененко М.В. разом зі Скрипченком О.В., діючи з єдиним умислом та переслідуючи спільну мету, наказали вийти з погребу цивільним особам та вишикуватись в коло, при цьому діти залишились в погребі.

В подальшому, Сененко М.В. почав перевірку документів присутніх цивільних осіб. При цьому, Скрипченко О.В. знаходився поряд та допомагав в перевірці документів шляхом здійснення психологічного тиску на цивільних осіб за допомогою вогнепальної зброї та погроз її застосування.

Крім того, Сененко М.В. зняв шапку з потерпілої та в порушення вимог ст. 33 ЖК (IV), також маючи умисел на відкрите заволодіння та обернення на свою користь майна цивільних осіб, в т.ч. , не

викликаного військовою необхідністю, наказав цивільним особам покласти їх золоті прикраси та мобільні телефони до шапки, які після перевірки не повернув, розпорядившись викраденим майном на власний розсуд.

По завершенню перевірки документів, Сененко М.В. та Скрипченко О.В., впевнившись, що перед ними знаходяться цивільні особи, з метою демонстрування своєї зверхності та знуцання над людською гідністю, у порушення вимог ч. 1 ст. 27, ст. 147 Конвенції, п. б ч. 2 ст. 75 ДП І наказали . та .. вийти в центр кола та стати на коліна. Після цього, Сененко М.В. показав медаль за участь в Антитерористичній операції (далі – АТО), яку з його слів знайшов на території їх домоволодіння й разом зі Скрипченком О.В. почав звинувачувати подружжя в тому, що їх син приймав участь в АТО та вбивав людей. У відповідь на звинувачення, . повідомив, що вказана медаль йому не належить, а його син помер 18 років тому.

Після чого, не отримавши бажаної інформації на поставлені запитання, Сененко М.В., усвідомлюючи, що перед ним цивільні особи, на яких поширюються норми міжнародного гуманітарного права та які не мають можливості чинити опір, з метою залякування потерпілих та ., знуцання над людською гідністю, а також спричинення фізичних та моральних страждань цивільному населенню, в порушення вимог ч. 1 ст. 27, ст. 147 ЖК(IV) та п.п. б, е (а, а1) ч. 2 ст. 75 ДП І, вчинив нелюдське поводження з потерпілими, а саме почав висловлювати погрози вбивством (розстрілом).

При цьому, Сененко М.В. спільно зі Скрипченком О.В., діючи з єдиним умислом та переслідуючи спільну мету, здійснив постріли з вогнепальної зброї в повітря над головами потерпілих, біля їх ніг, а також хаотичні постріли у напрямку будинку, погребу, автомобіля.

Продовжуючи вказані злочинні дії, Скрипченко О.В., направив на потерпілих вогнепальну зброю в зарядженому стані та здійснював контроль над цивільними особами, з метою недопущення будь-якого опору зі сторони цивільних осіб.

В цей час Сененко М.В. наніс . не менше шести ударів прикладом вогнепальної зброї в область тулуба, шиї та декілька ударів кулаком в область обличчя.

Зазначеним нелюдським поводженням з потерпілими, Сененко М.В. спільно з Скрипченком О.В., вчинив жорстоке поводження з цивільним населенням, спричинивши моральні та фізичні страждання ., а також моральні страждання .

Після вказаних злочинних дій, Сененко М.В., Скрипченко О.В., разом з іншим невстановленим військовослужбовцем ЗС РФ покинув територію домоволодіння.

Отже, військовослужбовець ЗС РФ Сененко М.В., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, за попередньою змовою групою осіб, а саме разом зі Скрипченком О.В., усвідомлюючи, що . та . є цивільними особами, які перебувають під

захистом міжнародного гуманітарного права та не становлять загрози, вчинив жорстоке поводження з цивільним населенням у формі нелюдського (нелюдського) поводження, а саме дії, які направлені на образливе та принижуюче ставлення до потерпілих . та ., спричинення фізичних страждань (завданні тілесних ушкоджень), а також погрози вбивством (розстрілом), що є порушенням положень ч. 1 ст. 27, ст. 147 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, п. п. b, e (a, a1) ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977.

Таким чином, Сененко Микола Володимирович, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, тобто у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб.

Крім того, цього ж дня, приблизно 18.03.2022-19.03.2022, близько 17.00 години (точної дати та часу в ході досудового розслідування не встановлено), зі своєю неповнолітньою донькою та іншими цивільними особами вийшли з підвалу та направились до будинку, розташованому за адресою: Херсонська область, Бериславський район,

В цей момент, на територію домоволодіння повернувся військовослужбовець ЗС РФ Сененко М.В. разом з іншим невстановленим в ході досудового розслідування військовослужбовцем ЗС РФ та знову почав здійснювати хаотичні постріли з вогнепальної зброї в напрямку будинку. Після чого, Сененко М.В., маючи явні ознаки алкогольного сп'яніння, увійшов до будинку, де знаходилась . зі своїми дітьми.

Продовжуючи свій злочинний умисел на вчинення протиправних дій Сененко М.В. увійшов до однієї з кімнат будинку, де знаходились неповнолітні діти та запитав у . скільки їй та її сестрам років.

У подальшому, Сененко М.В., маючи на меті вчинити насильницькі дії сексуального характеру, діючи умисно, порушуючи ст. 27 ЖК(IV) ст. 75(2) b, e (a, a.1), ст. 76(1) ДП І, усвідомлюючи, що . є цивільною особою та буде підкорюватись будь-яким вимогам внаслідок погроз та обстановки, що склалася, наказав їй прослідувати за ним до іншої кімнати будинку та повністю роздягнутись.

Отримавши відмову від неповнолітньої . виконати вказані дії, Сененко М.В., з метою її залякування та подолання опору почав здійснювати погрози вбивством та зґвалтуванням іншими військовослужбовцями ЗС РФ. Потерпіла ., побоюючись за своє життя та здоров'я була вимушена підкоритись вимогам Сененка М.В., а саме зняти з себе одяг, при цьому повідомила йому, що знаходиться на 7 місяці вагітності.

Після цього, продовжуючи свій злочинний умисел, Сененко М.В., усвідомлюючи, що . є неповнолітньою та ., штовхнув

потерпілу на ліжку та застосовуючи фізичну силу вчинив зґвалтування, а саме вагінальне проникнення із використанням своїх геніталій в тіло потерпілої, внаслідок чого порушив її сексуальну свободу та автономію, а також спричинив фізичний біль і моральні страждання, тобто вчинив жорстоке поводження з цивільним населенням.

Отже, військовослужбовець ЗС РФ Сененко М.В., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, вчинив жорстоке поводження з цивільним населенням, а саме погрозу умисним вбивством та сексуальне насильство у формі зґвалтування, чим порушив вимоги ст. 27 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, а також ст. 75(2) b, e (a, a.1), ст. 76 (1) Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року.

Таким чином, Сененко Микола Володимирович, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, тобто у жорстокому поводженні з цивільним населенням.

Старший слідчий в ОВС 1-го відділу
(розслідування злочинів учинених в умовах
збройного конфлікту) управління організації
розслідування злочинів, учинених в умовах
збройного конфлікту Головного слідчого
управління Національної поліції України
капітан поліції

Володимир ГНАСЕВИЧ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор групи прокурорів у кримінальному
провадженні № 42022232090000064 -

заступник начальника першого відділу
управління процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та підтримання
публічного обвинувачення у кримінальних
провадженнях про злочини, пов'язані
із сексуальним насильством,

Департаменту протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,

Офісу Генерального прокурора

11 02 2025 року

Юрій ОСТАПЕНКО

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним напаламши під наругу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим Кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Повідомлення про підозру вручив:

**Старший слідчий в ОВС 1-го відділу
(розслідування злочинів учинених в умовах
збройного конфлікту) управління організації
розслідування злочинів, учинених в умовах
збройного конфлікту Головного слідчого
управління Національної поліції України
капітан поліції**

Володимир ГНАСЕВИЧ

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____

(підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » год. « ____ » хв. « ____ » _____ 2025 року